

# تأثیر افزودن صمغ های پکتین، AMD و لوبیای لوکاست بر میزان پایداری و درجه کدری دوغ طعم دار شده با دود

<sup>\*۱</sup> مصطفی کرمی<sup>\*</sup>

۱- استادیار دانشکده علوم و مهندسی صنایع غذایی دانشگاه برعالي سینايان همدان، همدان، ايران  
 (تاریخ دریافت: ۹۴/۰۳/۲۴ تاریخ پذیرش: ۹۴/۰۷/۲۹)

## چکیده

استفاده از انواع عطر و طعم در محصولات لبنی می تواند ضمن تشویق مصرف کنندگان، باعث تنوع تولید گردد. یکی از مشکلات استفاده از انسانس ها بحث فرار بودن و پایداری آنها و همچنین عدم دخالت در شفافیت محصول است. در این تحقیق، میزان غلظت و درجه کدری در نمونه دوغ های حاوی صمغ های پکتین، AMD (سدیم کربوکسی متیل سلولز بسیار خالص)، صمغ لوبیای لوکاست و نمونه های شاهد با انسانس و بدون انسانس دودی در دو دمای ۲۵ و ۴ درجه سانتی گراد مورد سنجش قرار گرفت. علاوه براین نمونه ها پس از نگهداری به مدت ۴۰ روز مورد ارزیابی قرار گرفتند. بررسی آماری نتایج نشان داد که نمونه دوغ حاوی صمغ لوبیای لوکاست و در دمای ۴ درجه سانتی گراد و نمونه دوغ مخلوط با صمغ AMD بیشترین شباهت را به نمونه دوغ شاهد با انسانس دودی داشتند. در رابطه با آزمون درجه کدری، نمونه صمغ پکتین در اثر گذر زمان در دمای ۴ درجه سانتی گراد با کاهش شفافیت روپرتو خواهد بود. نمونه صمغ لوبیای لوکاست نیز در اثر گذر زمان در دمای ۴ درجه سانتی گراد ابتدا با افزایش کدری در ۲۰ روز اول و سپس با کاهش کدری در روز ۴۰ روپرتوست.

کلید واژگان: AMD، پکتین، دوغ، دود، کدری، لوبیای لوکاست

<sup>\*</sup>مسئول مکاتبات: mkarami@basu.ac.ir

سودوپلاستیسیته بیش تر در هر نمونه محلول دوغ نشان دهنده شاخص رفتار جریان کمتر می باشد. ویسکوزیته یک سیال تیکسوتروپیک در طول زمان برش کاهش می یابد که این پدیده به دلیل شکست تصاعدی ساختار سیال بوده و نشان دهنده وجود رفتار واپسیه به زمان در آن است [۱]. نتایج مدلینگ نشان داده است که شاخص رفتار جریان صمغ دانه ریحان به ترتیب بیشتر از صمغ های گوار و لوبيای لوکاست است که این نشان دهنده رفتار رقیق شونده با برش قوی تر در صمغ دانه ریحان است [۴]. اضافه کردن هیدروکلوبید ها یا صمغ های یکی از راه های افزایش پایداری، جلوگیری از دوفاز شدن و جلوگیری از رسوب پروتئین ها در فراورده های تخمیری است. هیدروکلوبیدها یا صمغ های افزایش گرانزوی ظاهری فراورده یا در اثر برهم کش های کلوبیدی از نوع ممانعت فضایی (استری) و دفع الکترواستاتیک، سبب پایداری سامانه های تخمیری می شوند [۵ و ۶]. افزودن صمغ ها باعث تغییر رفتار رئولوژیک دوغ از حالت نیوتونی به حالت شبیه پلاستیک می شود [۷]. با توجه به اینکه جدا شدن سرم در دوغ، به عنوان یک نوشیدنی لبنی اسیدی مورد علاقه در خاورمیانه، مشکل عمله ای است که به دلیل pH پایین حدودا (۴,۰۰) و تجمع کازین اتفاق می افتد و اسیدی بودن، خود موجب پایداری میکروبیولوژیکی دوغ می شود. در پژوهشی که با استفاده از صمغ هایی مانند زانتان، گوار، آگار، پکتین متوكسیل و کاراگینان در پیشگیری از جداسازی سرم انجام شد، مکانیزم تثبیت انسانس با افزایش ویسکوزیته برس گردید [۸]. در تحقیق حاضر نیز از انسانس دود به عنوان طعم دهنده استفاده می گردد که افزایش صمغ می تواند در ثبت آن موثر باشد.

پکتین هنگام جذب از طریق تعامل الکترواستاتیکی در نتیجه ایجاد شبکه یونی و دفع استری در نوشیدنی های اسیدی شیر بر روی ذرات کازین تاثیر گذار است [۹]. بنابراین، فعل و انفعالات بین ذرات کازین و پکتین با متوكسی بالا<sup>۵</sup> موجب کاهش در جداسازی سرم و افزایش ویسکوزیته محصول خواهد شد.

سطوح پایین HMP تمام ذرات کازین را پوشش نمی دهد و به اندازه کافی دفع الکترواستاتیک، ایجاد شبکه یونی و ممانعت از پراکندگی و جدایی سرم نمی کند. میزان بالای HMP در

5. HMP: high- methoxy pectin

## ۱ - مقدمه

غلظت (ویسکوزیته) مناسب در محصولات لبنی اسیدی مانند دوغ از جمله فاکتورهای پراهمیت در ایجاد بافت مناسب و ساختار فیزیکی اینگونه محصولات می باشد. با توجه به آنکه هیدروکلوبیدها مشکل دوفازی و آب اندازی در دوغ را از بین می برند، به همان نسبت با توجه به ساختار شیمیایی و مشخصات فنی آن ها و اینکه از چه منبعی به دست آمده باشند، می توانند روی خواص ظاهری و ارگانولپتیک دوغ مانند: رنگ، بو، طعم و مزه تاثیر بسزایی بگذارند [۱].

برای اهداف طراحی و مدلینگ فرآیندهای غذایی بایستی خصوصیات رئولوژیک مواد غذایی مایع به دقت مورد توجه قرار گیرند. محاسبات فرآیندهای حامل جریان سیال نظری پمپ کردن، استخراج و فیلتراسیون نیازمند داشتن داده های رئولوژیک می باشد [۲]. رفتار جریان غلظت های مختلف صمغ دانه های پکتین، خرنوب و AMD<sup>۱</sup> از نوع سودوپلاستیک بوده و از میان مدل های رئولوژیکی مستقل از زمان نظری مدل قانون توان<sup>۲</sup>، کراس<sup>۳</sup> و هرشل - بالکلی<sup>۴</sup> مناسب ترین مدل توصیف جریان می باشد. مخلوط هیدروکلوبیدها معمولاً به منظور ایجاد خصوصیات رئولوژیک جدید یا بهبود این خواص در فرآورده های غذایی به کار رفته و سبب کاهش هزینه های تولید می شوند. از جمله مثال های بسیار معمول برای ترکیب سینتریستی هیدروکلوبیدها می توان به افزودن صمغ لوبيای لوکاست به کاراگینان به منظور تولید ژل های نرم تر و شفاف تر و نیز افزودن صمغ لوبيای لوکاست به صمغ زانتان برای تشديد تشکيل ژل اشاره نمود. پدیده سینتریستی می تواند در نتیجه به هم پيوستن یا عدم به هم پيوستن مولکول های هیدروکلوبیدی مختلف باشد، اما پژوهش ها ثابت کرده به کار بردن تکی صمغ ها بهتر از اختلاط آن ها با یکدیگر می باشد [۳].

ویسکوزیته در سرعت های مختلف برشی نشان دهنده توانایی محلول هیدروکلوبید در تعلیق ذرات در یک فرمولاسیون غذایی نظری سس های سالاد و مایونز است [۴].

1. GRINDSTED® Cellulose Gum AMD 258: is a highly purified sodium carboxy methyl cellulose

2. Power low

3. Cross

4. Herschel-Bulkley

در محلول نوشیدنی توسط این صمغ حدوداً ۸-۵ سانتی پوآز می‌تواند باشد [۱۲].

صمغ خرمنوب از لوپیای لوکاست یا دانه خرمنوب یا هم خانواده آن‌ها گیاه درخت کهور<sup>۴</sup> مکزیکی که به طور وسیع در اطراف دریای مدیترانه بدلست آمده و دارای حدود ۸۸ درصد گالاكتوز و مانوز و ۴ درصد پلی ساکارید‌های دیگر، ۶ درصد پروتئین، ۱ درصد سلولز و ۱ درصد خاکستر است. عمدتاً شامل پلی ساکارید‌های هیدروکلوریک با وزن مولکولی بالا مشتمل از گالاكتوپیرانوز و مانوپیرانوز و ترکیب با آن‌ها از طریق پیوندهای گلیکوزیدی، که ممکن است به صورت شیمیابی به عنوان گالاكتومانان از آن یاد شود. وزن مولکولی ۳۰۰۰۰۰۰-۵۰۰۰۰ دالتون، محتوای گالاكتومانان کمتر از ۷۵٪، پودر تقریباً بدون بو با رنگ سفید مایل به زرد می‌باشد. این صمغ تشکیل فیلم‌های قابل انعطاف و با دوام را می‌دهد. از این صمغ برای ایجاد ویسکوزیته و اتصال و پایداری در سیستم‌های مختلف غذایی نظر بستنی، سوسیس‌ها و غیره استفاده می‌شود. ویسکوزیته و سرعت برشی صفر این صمغ در غلاظت‌های مساوی، ۱۴۰۰ برابر کمتر از صمغ دانه ریحان است از این رو مخلوط کردن صمغ دانه لوپیای لوکاست با صمغ‌هایی مانند گوار یا صمغ دانه ریحان باعث کاهش ویسکوزیته سرعت برشی صفر خواهد شد. در نتیجه هر چه مخلوط‌های هیدروکلوریک و رفتار وابسته به زمان نیز بیشتر خواهد شد [۴ و ۱۵].

در این تحقیق، به بررسی غلاظت و درجه کدری در نمونه دوغ‌های حاوی صمغ‌های پکتین، AMD 258، لوپیای لوکاست و نمونه‌های شاهد با انسانس و بدون انسانس دودی در دو دمای ۲۵ و ۴ درجه سانتی گراد پرداخته شد. علاوه بر این نمونه‌ها پس از نگهداری به مدت ۴۰ روز مورد ارزیابی قرار گرفتند.

## ۲- مواد و روش‌ها

### ۱-۱- صمغ‌های مصرف شده

صمغ‌های استفاده شده شامل پکتین، AMD و خرمنوب از شرکت دنیسکو (Danisco, Denmark) تهیه گردید. میزان

4. Algarrobas gum

برقراری ارتباط با آب و ایجاد ثبات بافت موثرer است [۱۰ و ۱۱]. با این حال، استفاده از پکتین در سطح ۰/۵۰٪ میزان جداسازی سرم در نوشیدنی آیران<sup>۱</sup> را کاهش می‌دهد اما به طور کامل از جدایی سرم جلوگیری نمی‌کند. وجود نمک در آیران ممکن است موجب جدایی بیشتر سرم در مقایسه با دیگر نوشیدنی‌ها تخمیری شیر شود. افزایش در غلاظت پکتین می‌تواند باعث از دست دادن پایداری سرم توسط تخلیه لخته‌ها شود، اما این مورد فقط در غلاظت بالای مورد استفاده از پکتین در محصولات لبنی اتفاق می‌افتد. غلاظت مناسب پکتین برای تضمین پایداری نوشیدنی‌های اسیدی شیر حدوداً ۰/۲۵ درصد وزنی می‌باشد [۱۲]. بیش از این میزان تا حد ۹۰٪ جذب نمی‌شود و این میزان اضافی موجب اتصال زنجیره‌های پکتین به ذرات کازئین می‌شود اما می‌تواند بدون کاهش در پایداری سرم از محلول جدا شوند [۱۳]. مهمترین اثر پکتین در پایداری نوشیدنی‌های اسیدی شیر، تاثیر بر ساختار اولیه آنها می‌باشد. اندازه گیری پتانسیل زتا نشان دهنده این است که بار منفی ذرات شبکه‌های کازئینی توسط پکتین پوشیده می‌شوند. پکتین توسط دفع الکترواستاتیک بین ذرات برای جلوگیری از تجمع مجدد، به عنوان نارسانا عمل می‌کند [۱۴]. پکتین در تولید آیران با ماندگاری بالا (طول عمر مفید ۶۰ روز در دمای ۴ درجه سانتی گراد) برای جلوگیری از تجمع پروتئین‌ها و جدا شدن سرم همراه با اعمال فرایند حرارتی پاستوریزاسیون موثر می‌باشد. عمل پاستوریزاسیون باعث آبگیری بالا و همچنین دناتوراسیون پروتئین‌ها می‌شود [۵].

صمغ 258 AMD، کربوکسی متیل سلولز سدیم بسیار خالص است که به طور خاص برای تثبیت نوشیدنی‌های اسیدی بهینه سازی شده با پروتئین بکار می‌رود و یک بافت سالم را فراهم می‌کند. نام اصلی آن که میان ساختار تشکیل دهنده این پایدار کننده می‌باشد به سلولز آسیاب<sup>۲</sup> شده معروف است. شکل ظاهری پودر رشته‌ای و الیاف مانند و رنگ آن سفید مایل به زرد سفید، بی بو و محلول در آب سرد است. گرانروی<sup>۳</sup> ایجاد شده

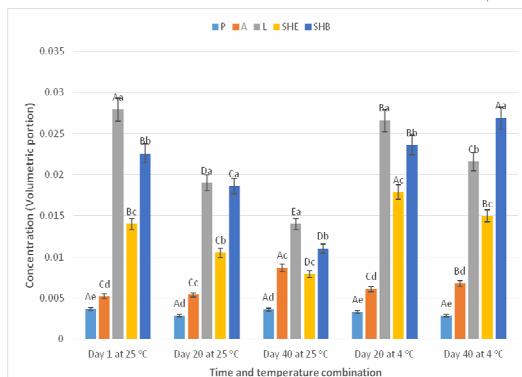
1. Ayran

2. Grinsted Cellulose gum AMD 258

3. Viscosity

## تأثیر افزودن صمغ های پکتین، AMD و لوبيای لوکاست...

حاوی صمغ لوبيای لوکاست (۰/۰۱۹۰)، روز چهلم در دمای  $^{\circ}\text{C}$  نمونه دوغ حاوی صمغ لوبيای لوکاست (۰/۰۱۴)، روز بیستم دمای  $^{\circ}\text{C}$  نمونه دوغ حاوی صمغ لوبيای لوکاست (۰/۰۲۶۶) و در نهایت روز چهلم دمای  $^{\circ}\text{C}$  نمونه دوغ شاهد بدون اسانس (۰/۰۲۶۹) بیشترین میزان غلظت را به خود اختصاص داده اند. با توجه به شکل و داده های دستگاه پارتیکل سایز مشخص است که نمونه های دوغ مخلوط با صمغ لوبيای لوکاست در تمام متغیرهای آزمایش اعم از زمان و دماهای مختلف به جز روز چهلم و دمای  $^{\circ}\text{C}$  بیشترین مقدار غلظت را دارد.



**Fig 1. Correlation of concentration at different days and temperatures between different Doogh treatments (P: Pectin, A: AMD, L: Locust bean, SHE: Smoked blank, SHB: None-smoked blank).** Capital letters indicate significant differences between at the same row and same gum at different treatments ( $P<0.05$ ). Small letters indicate significant differences between one group at different gums ( $P<0.05$ ).

در شکل ۲ درجه کدری بر حسب درصد رسم شده است. نمودار رسم شده بیانگر این است که در روز اول تولید در دمای  $^{\circ}\text{C}$  درجه سانتی گراد نمونه دوغ حاوی صمغ لوبيای لوکاست (۰/۰۱۶)، روز بیستم دمای  $^{\circ}\text{C}$  درجه مجدد نمونه دوغ شاهد بدون اسانس (۰/۰۸)، روز چهلم در دمای  $^{\circ}\text{C}$  درجه سانتی گراد نمونه دوغ حاوی صمغ لوبيای لوکاست (۰/۰۷۵)، روز بیستم دمای  $^{\circ}\text{C}$  درجه سانتی گراد نمونه دوغ حاوی صمغ لوبيای لوکاست (۰/۰۷۶) و در نهایت روز چهلم دمای  $^{\circ}\text{C}$  درجه سانتی گراد نمونه دوغ شاهد بدون اسانس (۰/۰۸۶) کمترین میزان شفافیت (بیشترین درصد کدری) را به خود اختصاص داده اند.

مورد مصرف از هر کدام از صمغ های مذکور  $0/5$  گرم به ازای هر کیلوگرم دوغ بود.

### ۲-۲- اسانس دود

این اسانس با کد فنی ۱۶ شناسه FR-24 از شرکت عطر و طعم مگنولیا (مگنولیا، تهران) تهیه گردید. از نظر حلالیت، این اسانس محلول در روغن بوده، همچنین بریکس آن  $69\%$  و میزان pH در حدود  $5/19$  می باشد. از دیدگاه فلزات سنگین میزان اندازه گیری شده آرسنیک  $3$  میلی گرم بر کیلو گرم، سرب  $10$  میلی گرم بر کیلو گرم، کادمیوم یک میلی گرم بر کیلو گرم و جیوه نیز یک میلی گرم بر کیلو گرم بوده و میزان هیدروکربن های پلی آروماتیک  $1$  آن ناچیز می باشد.

### ۳-۲- روش انجام آزمایش

در این پژوهش، نمونه های دوغ حاوی  $3$  نوع صمغ شامل: پکتین، AMD ۲۵۸ و لوبيای لوکاست (خرنوب) به ترتیب هر کدام در سطوح  $0/5$ ،  $0/5$  و  $0/5$  درصد و اسانس مایع دود با غلظت  $0/23\%$  در دو دمای محیط (اتاق) و سردخانه ( $4$  درجه سانتی گراد)، و همچنین در  $3$  برهه زمانی مختلف شامل: روز اول، روز  $20$  و روز  $40$  تولید بررسی شدند.

در این آزمایش از دستگاه پارتیکل سایز مدل (Malvern Mastersizer MS2000) متعلق به شرکت مالورن انگلستان برای اندازه گیری درجه کدری و غلظت محلول استفاده شد. اساس کار این دستگاه اندازه گیری توزیع اندازه ذرات توسط دیفراسیون<sup>۲</sup> و انکسار اشعه لیزر به صورت خشک و مرطوب می باشد. نتایج آزمایش به صورت نمودارهای مختلف توسط نرم افزار (Mastersizer 2000s) ثبت شد.

### ۳- نتایج

در شکل ۱ نمودار غلظت بر حسب درصد حجمی رسم شده است. نمودار رسم شده بیانگر این است که در روز اول تولید در دمای  $^{\circ}\text{C}$  درجه سانتی گراد نمونه دوغ حاوی صمغ لوبيای لوکاست (۰/۰۷۹)، روز بیستم دمای  $^{\circ}\text{C}$  مجدد نمونه دوغ

1. Poly Aromatic Hydrocarbone
2. Diffraction

نمونه صمغ پکتین در اثر گذر زمان در دمای ۴ درجه سانتی گراد با کاهش شفافیت رویرو خواهد بود.

نمونه صمغ لوبيای لوکاست نیز در اثر گذر زمان در دمای ۴ درجه سانتی گراد ابتدا با افزایش کدری در روز اول و سپس با کاهش کدری در روز ۴۰ روبروست.

با توجه به نمودارهای ارائه شده این نتیجه به دست آمد که دوغ در اثر گذر زمان در صورتی که در دمای ۲۵ درجه سانتی گراد نگهداری شود دچار کاهش غلظت می شود و در صورتی که در دمای ۴ درجه سانتی گراد نگهداری شود با گذر زمان دچار افزایش غلظت می گردد.

در نمونه صمغ لوبيای لوکاست گذر زمان چه در دمای ۲۵ درجه سانتی گراد و چه در دمای ۴ درجه سانتی گراد باعث کاهش غلظت می شود اما میزان کاهش در دمای ۴ درجه سانتی گراد کمتر از ۵ درجه سانتی گراد است.

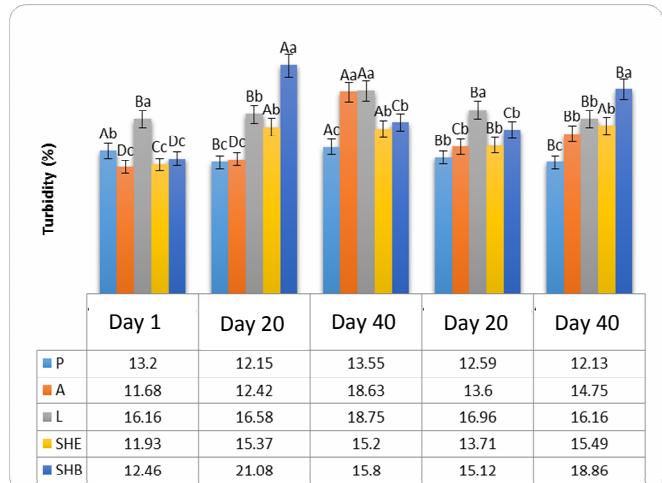
در نمونه صمغ AMD گذر زمان باعث افزایش میزان غلظت چه در دمای ۲۵ درجه سانتی گراد و چه در دمای ۴ درجه سانتی گراد می شود. یعنی دقیقا عکس لوبيای لوکاست عمل می کند.

نمونه صمغ پکتین شرایط خاص خود را دارد یعنی در دمای ۴ درجه سانتی گراد مانند نمونه صمغ لوبيای لوکاست عمل کرده و با گذر زمان کاهش غلظت را به همراه دارد اما در دمای ۲۵ درجه سانتی گراد ابتدا طی ۲۰ روز اول شاهد کاهش غلظت و در ۲۰ روز دوم افزایش غلظت به همان اندازه هستیم یعنی پس از ۴۰ روز غلظت در دمای ۲۵ درجه سانتی گراد با روز اول تقریباً برابر است.

از نظر شباهت به نمونه شاهد در دمای ۲۵ درجه سانتی گراد نمونه صمغ لوبيای لوکاست به نمونه شاهد شباهت دارد و در دمای ۴ درجه سانتی گراد نمونه صمغ AMD به نمونه شاهد شباهت دارد و نمونه صمغ پکتین نیز هیچ شباهتی به نمونه شاهد ندارد.

نتایج نشان داد که نمونه دوغ حاوی صمغ لوبيای لوکاست و در دمای ۴ درجه سانتی گراد و نمونه دوغ مخلوط با صمغ AMD بیشترین شباهت را به نمونه دوغ شاهد با انسانس دودی داشتند و از آنها می توان به طور موفقیت آمیز در تولید دوغ استفاده نمود. در رابطه با آزمون درجه کدری، نمونه صمغ پکتین در اثر گذر زمان در دمای ۴ درجه سانتی گراد با کاهش شفافیت رویرو

با توجه به شکل و داده های حاصل از دستگاه پارتیکل سایز مشخص است که نمونه های دوغ مخلوط با صمغ لوبيای لوکاست در روز اول و چهلم در دمای ۲۵ درجه، و روز بیستم در دمای سرخانه و نمونه دوغ شاهد بدون انسانس در روز بیستم دمای ۲۵ درجه و روز چهلم دمای ۴ درجه بیشترین درجه کدری را دارا می باشد.



**Fig 1** Comparison of Turbidity parameter at different days and temperatures between different Doogh treatments (P: Pectin, A: AMD, L: Locust bean, SHE: Smoked blank, SHB: None-smoked blank). Capital letters indicate significant differences between at the same row and same gum at different treatments ( $P<0.05$ ). Small letters indicate significant differences between one group at different gums ( $P<0.05$ ).

#### ۴- بحث

با توجه به نمودارهای ارائه شده مشخص شد که دوغ در اثر گذر زمان در صورتی که در دمای ۲۵ درجه سانتی گراد نگهداری شود ابتدا با افزایش کدری در روز ۲۰ و سپس با کاهش کدری تا روز ۴۰ مواجه می شود و در صورتی که در دمای ۴ درجه سانتی گراد نگهداری شود با گذر زمان با افزایش کدری مواجه می گردد.

نمونه صمغ های AMD و پکتین و لوبيای لوکاست در دمای ۲۵ درجه سانتی گراد با گذر زمان با افزایش شفافیت رویرو هستند و این امر با نمونه شاهد مغایرت دارد.

نمونه صمغ AMD در دمای ۴ درجه سانتی گراد نیز با گذر زمان مانند نمونه شاهد با افزایش شفافیت رویروست.

- [7] Koksoy, A., Kilic, M. (2004). Use of hydrocolloids in textural stabilization of yoghurt drink, ayran, Food Hydrocolloids, 18(4), pp 593–600.
- [8] Taheri, P., Ehsani, M., Khosravi-Darani, K. (2009). Effects of Lactobacillus acidophilus La-5 on microbiological characteristics, sensory attributes and phase separation of Iranian Doogh drink during refrigerated storage. Iranian Journal of Nutrition Sciences & Food Technology, Vol. 4 (3) :15-24
- [9] Lucey, J.A., Tamenaha, M., Singh, H., Munro, P.A. (1999). Stability of model acid milk beverage: effect of pectin concentration, storage temperature and milk heat treatment, Journal of Texture Studies, Vol. 30, pp 305-318.
- [10] Dickinson, E., Semenova, M.G., Antipova, A.S., Pelan, E.G. (1998). Effect of high-methoxy pectin on properties of casein-stabilized emulsions, Food Hydrocolloids, Vol. 12, pp 425-432.
- [11] Syrbe, A., Bauer, W.J., Klostermeyer, H. (1998). Polymer science concepts in dairy systems, an overview of milk protein and food hydrocolloid interaction, International Dairy Journal, Vol. 8, pp. 179-193.
- [12] Willats, W.G.T., Knox, J.P., Mikkelsen, J.D. (2006). Pectin: new insights into an old polymer are starting to gel, Trends in Food Science & Technology, Vol. 17, pp 97-104.
- [13] Tromp, R.H., deKruif, C.G., vanEijk, M., Rolin, C. (2004). On the mechanism of stabilization of acidified milk drink by pectin, Food Hydrocolloids, Vol. 18, pp 565-572.
- [14] Parker, A., Boulenguer, P., Kravtchenko, T.P. (1994). Effect of addition of high methoxy pectin on the rheology and colloidal stability of acid milk drinks. In K. Nishiari, & E. Doi (Eds.), Food hydrocolloids: Structures, properties, and function, New York: Plenum Press, pp 307-312.
- [15] Amice-Quemeneur, N., Haluk, J.P., Hardy, J. (1995). Influence of the acidification process on the colloidal stability of acidic milk drinks prepared from reconstituted nonfat dry milk, Journal of Dairy Science, Vol. 78, pp 2683–2690.

خواهد بود، از این رو به دلیل نگهداری دوغ در دمای پایین و کاهش شفافیت آن در اثر کاهش دما، استفاده از صمغ پکتین در دوغ حاوی اسانس دود پشهاد نمی گردد. نمونه صمغ لوبیای لوکاست نیز در اثر گذر زمان در دمای ۴ درجه سانتی گراد ابتدا با افزایش کدری در ۲۰ روز اول و سپس با کاهش کدری در روز ۴۰ روبروست، در نتیجه در نمونه هایی که دیرتر به دست مشتری رسیده و مدت زمان بیشتری در بازار می مانند می توان از صمغ لوبیای لوکاست استفاده نمود. این تحقیق نشان داد که می توان به طور موقتی آمیزی از اسانس دود در تولید دوغ طعم دار و ایجاد تنوع محصول استفاده نمود.

## ۵- منابع

- [1] Tabilo-Munizaga, G., Barbosa-Canovas, G., (2005). Rheology for the food industry, Journal of Food Engineering, 67, 147-156.
- [2] Marcotte, M.; Taherian Hoshahili, A.R.; Ramaswamy, H.S. (2001). Rheological properties of selected hydrocolloids as a function of concentration and temperature, Food Research International, Volume 34, pp. 695-703(9).
- [3] Williams, P.A., Phillips, G.O. (2000). Handbook of hydrocolloids, CRC press, pp 145-158.
- [4] Hosseini-Parvar, S.H., Mortazavi, S.A., Razavi, S.M.A., Matia-Merino, L., & Motamedzadegan, A. (2009). Flow behavior of gum solutions extracted from *ocimum basilicum* seeds mixed with locust bean gum and guar gum. Electronical journal of food processing and preservation, Vol 1 (2): 69-84
- [5] Atamer, M., Gursel, A., Tamucay, B., Gencer, N., Yildirim, G., Odabas, S., Karademir, E.S., enel, E., Kirdar, S. (1999). A study on the utilization of pectin in manufacture of long-life ayran, Gida, 24(2): pp 119–126.
- [6] Abbasi, S., Dickinson, E. (2004). Gelation of icarrageenan and micellar casein mixtures under high hydrostatic pressure. Journal of Agricultural & Food Chemistry, Vol.52, pp 1705–1714.

## **The Effect of Pectin, AMD and Locust Bean Gum on the Stability and Turbidity of Smoke-Flavored Doogh**

**Karami, M.**<sup>1\*</sup>

1. Assistant Professor, Department of Food Science and Technology, Bu-Ali Sina University of Hamedan, Hamedan, Iran.

(Received: 2015/06/14 Accepted: 2015/10/21)

It is possible to produce different dairy food products with better acceptability, using different flavors. In this relation, it is difficult to use flavors due to their volatility, stability and no impairing in the turbidity of the product. In this study, concentration and turbidity of Doogh samples containing Pectin, AMD and locust bean gum with and without smoke flavor was evaluated. In addition, samples analyzed during 40 days of shelf life. Statistical analysis indicated that Doogh sample with locust bean gum at 4°C and Doogh sample with AMD had the highest analogy to blank flavored sample with smoke. Transparency of sample with pectin gum decreased with increasing of time during 40 days. In the sample with locust bean gum at 4°C, at the first 20 days, the turbidity increased and then decreased until day 40.

**Keywords:** AMD, Pectin, Smoked Doogh, Turbidity, Locust Bean Gum

---

\* Corresponding Author E-Mail Address: mkarami@basu.ac.ir